

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33462
Nom	Filosofia de l'educació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1306 - Grau d'Educació Social	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1306 - Grau d'Educació Social	31 - Fonaments Teòrics i Epistemològics de l'Educació	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
LOPEZ FRANCES, INMACULADA	335 - Teoria de l'Educació
VAZQUEZ VERDERA, VICTORIA	335 - Teoria de l'Educació

RESUM

La filosofia de l'educació tracta de justificar el saber pràctic de l'educació i orientar la pràctica educativa. Al mateix temps conjuga la racionalitat teòrica i la pràctica, per a oferir una perspectiva integradora i relacional capaç de fer front els nous reptes socials i poder donar respostes educatives als mateixos. En la matèria s'examinen, des d'una racionalitat pedagògica i pràctica, els principals continguts epistemològics, antropològics, deontològics i teleològics de l'educació. Es treballen temes com la llibertat i equitat, trets que defineixen a l'ésser humà, i temes com els drets humans, l'ètica professional, l'educació ciutadana i la participació en la societat. Els temes s'enfoquen des d'una perspectiva teòrico-pràctica per a provocar l'anàlisi, la reflexió crítica i l'acció perquè en un futur (i present) siguin capaços de seleccionar, analitzar, criticar i actuar.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

No hi ha restriccions de matrícula vinculades amb altres assignatures del pla d'estudis.

Es suggereix el domini de l'expressió oral i escrita, la capacitat per a redactar amb precisió i rigor idees complexes i la capacitat de pensament crític i abstracte, en aquest cas al voltant dels fenòmens educatius, possibilitarà a l'estudiantat estar en millors condicions per aprofitar l'assignatura.

COMPETÈNCIES

1306 - Grau d'Educació Social

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Capacitat d'anàlisi i síntesi.
- Capacitat de resolució de problemes i presa de decisions.
- Capacitat crítica i autocrítica.
- Capacitat per a desenvolupar, promoure i dinamitzar habilitats de comunicació interpersonal.
- Compromís ètic actiu amb els drets humans, la igualtat entre homes i dones i la sostenibilitat.
- Capacitat d'aprenentatge autònom al llarg de la vida.
- Iniciativa i esperit emprenedor.
- Capacitat per a reconèixer i valorar els processos afectius.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

• Aplicar els principis de la filosofia de l'educació a l'anàlisi de problemes socials i educatius. • Ser capaç d'analitzar críticament les situacions socials que atempten contra els drets humans i la llibertat i igualtat de les persones. • Participar responsablement en la millora de la comunitat. • Escriure correctament. • Exposar oralment amb claredat. • Elaborar projectes senzills de servei a la comunitat per a aplicar els coneixements adquirits en benefici de la mateixa. • Aprenentatge autònom. • Capacitat per a cooperar i treballar responsablement pel bé comú. • Capacitat per a treballar en grup i col·laborar en la resolució de conflictes socials. • Desenvolupar habilitats per a l'argumentació i el diàleg

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Epistemologies en filosofia de l'educació

La filosofia de l'educació i la racionalitat pedagògica
Trets de la racionalitat pedagògica
Anàlisi del llenguatge

2. L'acció educativa

Socialització vs educació
La comunicació humana
La relació educativa

3. Educación y libertades

La complejidad de la estructura biológica humana
La libertad en la historia: aproximación ética y pedagógica
Autoridad y libertad en educación

4. Les finalitats de l'educació

Les finalitats de l'educació

Les finalitats de l'educació

Les finalitats de l'educació

Les finalitats de l'educació

Identitat i dimensions de l'ètica professional
L'educació com a servei públic
Educació per a la ciutadania
Participació, societat civil i finalitats vinculades a l'educació emocional, educació en valors i actituds, educació moral i educació estètica.

5. Ètica de les professions educatives

5.1. Professions educatives i societat del coneixement

5.2. Dimensions de l'ètica professional

5.3. Les professions educatives com a servei públic

5.4. Principis ètics de les professions educatives

5.5 Les pràctiques educatives des de criteris ètics

6. Leducació per a la ciutadania

- 6.1. Sentit de ciutadania
- 6.2. Dificultats per a l'exercici de la ciutadania
- 6.3. La societat civil i la participació
- 6.4. Educar per a la ciutadania
- 6.5 La participació en la gestió dels centres educatius
- 6.6 La formació de competències per a la participació social
- 6.7 L'aprenentatge ètic en l'ensenyament superior

7. Les finalitats de l'educació

- 7.1. Les finalitats, un problema clau per al sistema educatiu. Context històric
- 7.2. La dignitat de la persona, el dret a l'educació i les seues conseqüències per a les finalitats del sistema educatiu
- 7.3. L'educació com a servei públic, les expectatives socials i les seues implicacions per a les finalitats del sistema educatiu
- 7.4. Les finalitats i les pràctiques de l'educació en una societat democràtica

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	5,00	0
Elaboració de treballs en grup	15,00	0
Elaboració de treballs individuals	15,00	0
Estudi i treball autònom	15,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	8,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	7,00	0
Resolució de casos pràctics	5,00	0

TOTAL	150,00
-------	--------

METODOLOGIA DOCENT

Exposició i discussió de les contribucions de l'estudiantat amb l'assessorament de la professora. Plantejament, deliberació i execució d'activitats per a la solució de problemes educatius. Estudi de casos, delimitació de problemes educatius, anàlisi del llenguatge de textos o teories educatius. Exposició de treballs assignats en grups cooperatius. Orientar i deliberar entre professorat i alumnat sobre materials, temes o projectes. Conjunt de proves per a constatar l'adequació del procés d'aprenentatge. Aprenentatges relacionats amb les classes teòriques. Preparació de seminaris, lectures, investigacions, memòries i treballs que han de ser presentats oralment o exposats en classe. Preparació, execució i presentació dels treballs relacionats amb les classes pràctiques i amb els projectes de resolució de problemes educatius. Activitats formatives voluntàries que responguen als interessos de l'alumnat i que, d'alguna manera, estiguen relacionades amb l'assignatura. Projectes d'aprenentatge-servei

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de les següents parts diferenciades:

- a) Prova escrita individual en les dates que es determinen oficialment. En aquesta prova, l'estudiantat haurà de contestar a una sèrie de preguntes de caràcter teòric sobre els continguts explicats en classe, les lectures realitzades, o els aspectes treballats en els casos pràctics. Aquesta prova valora el domini conceptual i tècnic de la matèria, tindrà el valor del % de la nota final que figura a la guia docent de cada professor/a
- b) Part pràctica. Es realitzarà en grup i/o individualment, i el seu valor serà del % de la nota final que figura a la guia docent de cada professor/a.

Es considera alumnat d'opció presencial aquell que assistisca regularment a classe, com a mínim al 80% de les mateixes; si l'assistència no és regular o no s'ajusta al mínim exigít, es recomana que l'alumne/a se aculla a l'opció "no presencial", a baix exposada. Criteris d'avaluació • Domini de la terminologia específica i precisió conceptual. • Claredat en l'exposició escrita i capacitat de síntesi. • Exposició ordenada, sistemàtica i documentada dels continguts de la disciplina. • Elaboració personal, crítica i fonamentada de l'aprenentatge. • Correcció gramatical i sintàctica de l'expressió. • Assistència a classe • Participació activa, compromís i interès • Qualitat dels treballs presentats: adequació als conceptes teòrics explicats, elaboració, originalitat, incorporació d'informació addicional, etc. • Compliment dels terminis de lliurament establerts. • Claredat de l'exposició, organització de les idees, capacitat de síntesi. • Riquesa, originalitat i pertinència de les idees i arguments personals

Avaluació en condicions de "no presencialitat" L'alumnat que no puga assistir regularment a classe s'haurà de posar en contacte amb les professores de l'assignatura durant les dues primeres setmanes del quadrimestre, exposant i justificant la seua opció i la seua impossibilitat de cursar l'assignatura amb normalitat. Així mateix, l'objectiu de l'entrevista amb el professorat és especificar el pla de treball alternatiu (consultar la guia docent de cada professor/a). Nota important: Per a aprovar de l'assignatura i poder aplicar les mitjanes o percentatges dels diferents exercicis, és necessari superar o aprovar cadascun d'ells, obtenint almenys el 50% de les puntuacions assignades a cada activitat, siga teòrica o pràctica. Aquest criteri s'aplicarà tant a l'alumnat d'opció presencial com al d'opció no presencial.

S'atendrà l'addenda del curs anterior en cas de ser necessari per la situació sanitària deguda a la pandèmia.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Referència b1: GARCÍA-LÓPEZ. R., GOZÁLVEZ, V., VÁZQUEZ, V. y ESCÁMEZ, J. (2010): Repensando la educación. Cuestiones y debates para el siglo XXI. Valencia: Brief.

Referència b2: VÁZQUEZ, V., ESCÁMEZ, J. y GARCÍA-LÓPEZ. R. (2012): Educación para el cuidado. Hacia una nueva pedagogía. Valencia: Brief.

Complementàries

- Referència c1: BUXARRAIS, M.R. y VILAFRANCA, I. (2018): Una mirada femenina de la educación moral. Bilbao: Desclee.
- Referència c2: DEWEY, J. (1995): Democracia y educación. Madrid: Morata
- Referència c3: ESCÁMEZ, J. y GARCÍA, R. (1989): Antropología de la educación, en VVAA, Filosofía de la educación hoy. Conceptos, autores y temas. Madrid: Dykinson, pp. 449-463.
- Referència c4: ESCÁMEZ, J. (1992): La filosofía de la educación como praxis educativa, en VVAA Filosofía de la educación en Europa. Madrid: Dykinson.
- Referència c5: ESCÁMEZ, J. (2005): El amor y la educación. Una aproximación desde Joaquín Xirau, en VVAA Cultivar los sentimientos. Propuestas desde la filosofía de la educación. Madrid: Dykinson.
- Referència c6: GARCÍA-AMILBURU, M y GARCÍA-GUTIÉRREZ. (2012): Filosofía de la educación. Cuestiones de hoy y de siempre. Madrid: Narcea.
- Referència c7: GARCÍA-AMILBURU, M. y RUÍZ-CORBELLA, M. (2009). ¿Qué puede hacer la filosofía por los educadores y por la educación? en IBÁÑEZ-MARTIN, J.A. (ed.) Educación, conocimiento y justicia. Madrid: Dykinson, pp. 119-126.
- Referència c8: GIL-CANTERO, F. y REYERO, D.(2014): La prioridad de la Filosofía de la Educación sobre las disciplinas empíricas en la investigación educativa. Revista Española de Pedagogía, 258, pp. 263- 280.
- Referència c9: GUISÁN, E. (1986): Razón y pasión en ética. Los dilemas de la ética contemporánea. Barcelona: Anthropos.
- Referència c10: HERRERO, Y. (2016): Apuntes ecofeministas para educar ante la crisis global. Aula de innovación educativa, 256, pp. 31-35.
- Referència c11: NODDINGS, N. (2012): Peace education. How We Come to Love and Hate War. New York: Cambridge University Press
- Referència c12: REICHENBACH, R. (2011): Philosophy of education and the transformation of educational systems. European Educational Research Journal, 10 (3), pp. 287-291
- Referència c13: VÁZQUEZ, V. (2010): La perspectiva de la ética del cuidado. Una forma diferente de hacer educación. Educación XX1, 13, pp. 177-197.
- Referència c14: ZAMBRANO, M. (2007): Filosofía y educación. Manuscritos. Edición de Ángel Casado y Juana Sánchez-Gey. Málaga:Editorial Ágora.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. Continguts / Contenidos

Se mantienen todos los contenidos inicialmente recogidos en la guía docente.

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

2. Volumen de trabajo y planificación temporal de la docencia

Se mantiene el volumen de trabajo inicial, si bien se ha adaptado a las circunstancias sobrevenidas por la covid-19, siendo flexibles.

Se mantienen los horarios estipulados en la titulación aunque se trabajará por semanas alternas, con la mitad del grupo en cada semana y mediante trabajo autónomo tutorizado con el alumnado que esa semana no asista presencialmente.

3. Metodología docente

3. Metodología docente

La asignatura se impartirá en el primer cuatrimestre de manera presencial si las circunstancias sanitarias lo permiten.

Respecto al grupo E1, *se acordará con las estudiantes las posibles adaptaciones ante circunstancias sanitarias, con la intención de construir conjuntamente como enfrentarse a esta nueva situación.*

Se mantendrán las tutorías mediante comunicación telemática con el alumnado a través de correo electrónico y Aula virtual. Si se considera necesario, se establecería una hora de tutoría semanal grupal voluntaria por videoconferencia en un horario acordado previamente.

Si existe la posibilidad y se cree conveniente se establecerán videoconferencias sincrónicas (acuerdo estudiantes-profesoras).

Se subirán al Aula Virtual las presentaciones y distintos materiales para trabajo personal.

Se habilitarán tareas pautadas en el Aula Virtual.

Si por cuestiones sanitarias hubiera que pasar de una modalidad semipresencial a una totalmente a distancia se utilizarán los recursos puestos a disposición por la Universidad de Valencia.

4. Avaluació

4. Evaluación

1. *Pruebas de evaluación mediante trabajos académicos.*

5. Bibliografia

5. Bibliografía

1. 1. *La bibliografía recomendada se mantiene pues es accesible*